

Hogyan hat a fóliázás a színekre?

Keresztes Tamás

A címben megfogalmazott dilemmát a témakörben érintett kiadói szakemberek vetették fel, ennek tisztázására rendezett lapunk kerekasztal-beszélgetést, kiadói és nyomdai szakemberek részvételével. Mint tudjuk, a fóliázás nem csak védi a terméket a mechanikai sérülésektől, de esztétikai többletértéket jelent, legalábbis ezt várják el tőle. Mégis az eredmény gyakran csalódot okoz, mert a fóliázás – különösen a matt fólia – sokszor jelentős mértékben megváltoztatja a nyomatok árnyalati és színvilágát. Lovász Kálmán, mint a nyomtatási oldalt képviselő, a Dabasi Nyomda üzemvezetője bőséges példával illusztrálta a jelenséget. A megrendelő úgy érzi, nem azt kapja, amire számított, pedig a nyomda lelkiismeretesen dolgozott. A beszélgetés, a hazai és a nemzetközi tapasztalatok összehasonlítása bizonyítja, hogy nem egyedi problémáról van szó.

Míg a lakkozási eljárások jelentős része a nyomtatással egy menetben történik, ezért hatása azonnal látható, és szükség esetén be lehet avatkozni, addig a fóliázás a nyomtatást követően, külön lépésben történik, és ha ott derül ki, hogy a nyomat alkalmatlan a fóliázásra, vagy a fóliázás miatt nem várt esztétikai romlás lép fel, akkor már nincs segítség. A felületnemesítéssel foglalkozó vezető cégek részletes nyomtatástechnológiai leírást tesznek elérhetővé ügyfeleik (a megrendelő, a nyomda) számára, amelynek betartása segít megelőzni a fóliázásnál esetleg előforduló meglepetéseket és reklamációkat. Szerepel a sok technológiai felsorolás között egy nem műszaki tartalmú, de fontos mondat, amely külön figyelmet érdemel: „A lehetséges színváltozásokat már az előkészítés során és a gépteremben figyelembe kell venni!”

Pontosan ez a figyelmeztetés okozza a legtöbb fejtörést a megrendelő és a nyomda számára: hogyan lehet előre megjósolni a fóliázás hatását a nyomatra már a nyomdai előkészítésnél vagy a nyomtatáskor? Ha már előre látni lehet a változást, akkor még időben el lehet végezni a szük-

séges korrekciót. Arra pedig ritkán nyílik lehetőség, hogy egy adott munkáról „éles” próbát készítsenek.

A probléma általános jellegére utal az is, hogy az ECI (European Color Initiative) külön munkacsoportot hozott létre, amelynek az volt a feladata, hogy olyan színprofilokat készítsen, amelyek segítik beilleszteni a felületnemesítést a szabványosított nyomdai munkafolyamatokba. A profilok (FOGRA49 és FOGRA50) elkészültek, és ez év februárjától elérhetők az ECI honlapján (www.eci.org). Használatukkal már a képernyőn, majd a digitális proofon is szimulálni lehet a várható eredményt. A profilokhoz részletes leírás, illetve használati útmutató is tartozik, amelynek nem hivatalos fordításából készítettük olvasóink számára a következő összeállítást. A tanulmány szerzői kérik a felhasználókat, hogy közöljék tapasztalataikat és észrevételeiket az új profilokkal kapcsolatban. Mi is kíváncsian várjuk olvasóink véleményét.

